

امارت اسلامی افغانستان

وزارت تحصیلات عالی

پوهنتون فراه

معاونیت علمی و امور محصلان

کمیته صحت

طرز العمل صحی - کمیته صحت پوهنتون فراه

سال

ماده اول: مقدمه طرز العمل کمیته صحت

به منظور تأمین، حفظ و ارتقای سطح صحت، بهداشت و ایمنی در محیط پوهنتون فراه و ایجاد یک میکانیزم منظم برای رسیدگی به موضوعات صحتی، کمیته صحت در چوکات پوهنتون ایجاد گردیده است. این کمیته به عنوان یک مرجع مشورتی و اجرایی، مسئول تنظیم، نظارت و پیگیری امور مربوط به صحت و مصونیت محیط تحصیلی و اداری می باشد.

هدف از ایجاد کمیته صحت، فراهم سازی یک چارچوب منظم برای پیشگیری از امراض، کاهش خطرات صحتی، مدیریت حالات اضطراری، ترویج فرهنگ بهداشت و بلند بردن سطح آگاهی صحتی در میان اعضای جامعه پوهنتون است. این کمیته تلاش می نماید تا با برنامه ریزی، نظارت و اجرای فعالیت های وقایوی و آگاهی دهی، محیط سالم و مصئون برای تدریس، تحصیل و کار فراهم گردد.

حفظ صحت و ایمنی در محیط پوهنتون از اهمیت اساسی برخوردار است، زیرا سلامت محصلان، استادان و کارمندان نقش مستقیم در کیفیت آموزش، موثریت فعالیت های اکادمیک و اداری، و پایداری روندهای علمی دارد. موجودیت یک سیستم منظم صحتی سبب کاهش خطرات، کنترل بهتر امراض ساری، بهبود شرایط محیط و افزایش اطمینان خاطر در محیط آموزشی می گردد.

مبنای طرز العمل: مبنای این طرز العمل معیار یازدهم چارچوب ارتقای کیفیت می باشد که بعد از تایید شورای علمی پوهنتون به عنوان سند رهنمودی برای تنظیم فعالیت های کمیته صحت مورد استفاده قرار می گیرد.

ساحه ای تطبیق طرز العمل: ساحه ای تطبیق این طرز العمل تمام بخش های پوهنتون را در بر می گیرد و شامل محصلان، استادان، کارمندان اداری و خدماتی، و سایر افرادی می باشد که به نحوی در محیط پوهنتون حضور و فعالیت دارند.

ماده دوم: اهداف کمیته صحت

کمیته صحت پوهنتون با رویکرد عملیاتی و برنامه محور ایجاد گردیده تا از طریق طرح و تطبیق اقدامات مشخص، وضعیت صحتی و محیط پوهنتون را بهبود بخشد. اهداف این کمیته ناظر بر اقدام، نظارت، پیشگیری و آگاهی دهی منظم بوده و به گونه ای تنظیم می گردد که قابل سنجش و قابل اجرا باشد. اهداف اساسی کمیته صحت قرار ذیل است:

الف- ارتقای سطح صحت و بهداشت در پوهنتون:

کمیته صحت تلاش می نماید با راه اندازی برنامه های منظم صحتی، نظارت دوامدار از وضعیت نظافت و ارائه رهنمودهای صحتی، سطح عمومی صحتی در محیط های درسی، اداری و خدماتی را بهبود بخشد و شرایط سالم تری برای فعالیت های روزمره فراهم سازد.

ب- پیشگیری از امراض ساری و غیر ساری:

این کمیته با تطبیق تدابیر وقایوی، نشر رهنمودهای صحتی، کمپاین های آگاهی دهی و توصیه های حفاظتی، در جهت جلوگیری از شیوع امراض ساری و کاهش عوامل خطر امراض غیر ساری اقدام نموده و زمینه تشخیص و اقدام به موقع را با هماهنگی شفاخانه ولایتی فراهم می کند.

ج- نظارت بر وضعیت صحتی محیط:

از اهداف مهم کمیته، بررسی منظم وضعیت صحتی و بهداشتی صنوف درسی، دفاتر، تشناب ها، منابع آب آشامیدنی، کانتین ها و سایر تسهیلات پوهنتون می باشد تا نواقص شناسایی و برای رفع آن اقدامات اصلاحی پیشنهاد و پیگیری گردد.

د- رسیدگی ابتدایی به حالات اضطراری:

کمیته صحت می کوشد با فراهم سازی امکانات کمک های اولیه، تعیین افراد مسئول و ترتیب روش های مشخص برخورد، زمینه رسیدگی فوری و ابتدایی به رویدادهای صحتی و حوادث ناگهانی را مهیا ساخته و هماهنگی لازم با مراکز صحتی بیرونی را برقرار نماید.

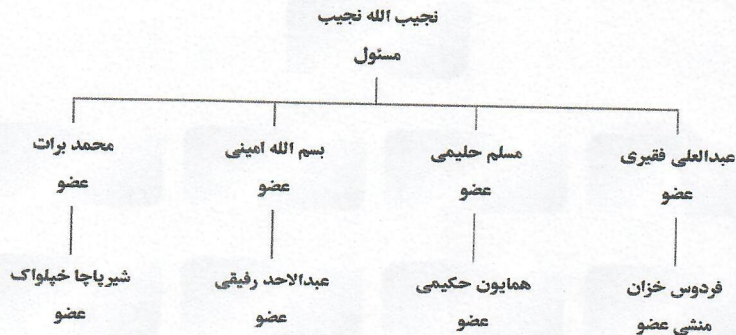
ه- ترویج فرهنگ صحتی:

این کمیته در راستای نهادینه سازی فرهنگ رعایت اصول صحتی، از طریق سمینارها، ورکشاپ ها، برنامه های آموزشی و مواد آگاهی دهی، سطح دانش و مسئولیت پذیری صحتی محصلان و کارمندان را ارتقا می دهد تا رعایت صحتی به عنوان یک رفتار دوامدار در محیط پوهنتون شکل گیرد

چارت تشکیلاتی کمیته صحت مرکزی

چارت تشکیلاتی هذا در جلسه نمبر پروتکل () مورخ / 1404 کمیته تائید است.
چارت تشکیلاتی هذا در جلسه نمبر پروتکل () مورخ / 1404 شورای علمی پوهنتون تائید است.

ماده چهارم: وظایف و مسئولیت های کمیته صحت

کمیته صحت پوهنتون مسئول تنظیم، تطبیق و پیگیری فعالیت های مرتبط با حفظ صحت و بهداشت در محیط پوهنتون می باشد و وظایف خود را به گونه منظم و عملی اجرا می نماید. مهم ترین مسئولیت های این کمیته عبارت اند از:

- تهیه پلان سالانه صحتی: ترتیب و تصویب یک پلان سالانه شامل برنامه های وقایوی، نظارتی و آگاهی دهی صحتی.
- نظارت بهداشتی محیط: بررسی منظم وضعیت صحتی صنوف درسی، تشناب ها، منابع آب آشامیدنی و سایر تأسیسات بهداشتی و ارائه پیشنهاد اصلاحی.
- هماهنگی با مراکز صحتی: ایجاد ارتباط و همکاری با کلینیک ها و شفاخانه ها برای ارجاع واقعات و دریافت همکاری های تخصصی.
- برگزاری برنامه های آگاهی دهی: راه اندازی ورکشاپ ها و برنامه های آموزشی در مورد بهداشت، وقایه و مراقبت های صحتی.
- رسیدگی به شکایات صحتی: دریافت، ثبت و پیگیری شکایات مرتبط با مشکلات صحتی و بهداشتی در پوهنتون.
- پیشنهاد تدابیر وقایوی: ارائه رهنمود و طرح اقدامات پیشگیرانه برای کاهش خطرات صحتی.
- مدیریت وضعیت های اضطراری: اتخاذ تدابیر اولیه در حوادث و حالات عاجل صحتی و تنظیم هماهنگی های لازم برای رسیدگی سریع.

ماده پنجم: جلسات کمیته صحت

جلسات کمیته صحت به منظور تنظیم، هماهنگی و پیگیری امور صحتی پوهنتون به صورت منظم برگزار می گردد. جلسات عادی کمیته حداقل ماهانه یک بار دایر می شود و در صورت بروز حالات اضطراری یا موضوعات عاجل صحتی، جلسات فوق العاده به درخواست کمیته رئیس کمیته یا مقام رهبری پوهنتون برگزار می گردد.

جلسه زمانی رسمی و قابل تصمیم‌گیری محسوب می‌شود که حداقل اکثریت اعضای کمیته (نصاب جلسه) حضور داشته باشند. تصمیم کمیته بر اساس رأی اکثریت اعضای حاضر در جلسه اتخاذ می‌گردد و برای اجرا به مراجع مربوط ابلاغ می‌شود. از تمام جلسات کمیته، صورت جلسه رسمی ترتیب می‌گردد که در آن آجندا، موضوعات مورد بحث، تصمیمات اتخاذ شده و مسئولیت‌های تعیین شده درج می‌شود. صورت جلسات توسط منشی تنظیم و بعد از تأیید مسوول کمیته حفظ و بایگانی می‌گردد تا به عنوان سند رسمی قابل مراجعه باشد.

ماده ششم: برنامه‌های صحتی کمیته

کمیته صحت پوهنتون به منظور حفظ و بهبود وضعیت صحت جامعه پوهنتون، برنامه‌های منظم و هدفمند صحتی را طرح و تطبیق می‌نماید. این برنامه‌ها بیشتر بر پیشگیری، تشخیص به‌موقع و بلندبردن سطح آگاهی تمرکز داشته و به شکل دوره‌ای اجرا می‌گردد. مهم‌ترین برنامه‌های صحتی شامل موارد ذیل است:

الف- معاینات دوره‌ای:

برگزاری معاینات صحتی دوره‌ای با هماهنگی شفاخانه ولایتی برای محصلان و کارمندان به منظور بررسی وضعیت عمومی صحت، شناسایی مشکلات احتمالی و ارائه رهنمودهای لازم برای پیگیری و تداوی.

ب- کمپاین واکسین:

راه‌اندازی کمپاین‌های واکسین در هماهنگی با نهادهای صحتی ذیربط برای وقایع از امراض قابل پیشگیری، به ویژه در زمان شیوع امراض ساری یا بر اساس برنامه‌های ملی صحتی.

ج- برنامه‌های آگاهی‌دهی صحتی:

تنظیم و اجرای برنامه‌های آموزشی در مورد نظافت شخصی و محیطی، تغذیه سالم، شیوه‌های جلوگیری از امراض ساری و سایر موضوعات صحتی از طریق سمینار، ورکشاپ و مواد آگاهی‌دهی.

د- برنامه کنترل امراض موسمی:

اتخاذ تدابیر وقایعی در برابر امراض موسمی مانند امراض تنفسی، اتانانات فصلی و سایر بیماری‌های شایع در زمان‌های مشخص سال، همراه با نشر رهنمودها و اقدامات پیشگیرانه.

هـ- آموزش کمک‌های اولیه:

برگزاری آموزش‌های ابتدایی کمک‌های اولیه برای شماری از کارمندان و محصلان به منظور توانمندسازی آنان در رسیدگی فوری به حوادث و واقعات صحتی تا زمان دسترسی به خدمات تخصصی.

ماده هفتم: مدیریت حالات اضطراری صحتی

کمیته صحت پوهنتون به منظور کاهش خطرات و جلوگیری از تشدید پیامدهای حوادث صحتی، یک میکانیزم منظم برای مدیریت حالات اضطراری ترتیب و تطبیق می‌نماید. این میکانیزم شامل روش‌های مشخص برای واکنش سریع، هماهنگی مؤثر و استفاده از امکانات موجود می‌باشد. عناصر اساسی مدیریت حالات اضطراری قرار ذیل است:

الف- طرز العمل برخورد با حادثات صحتی:

برای انواع رویدادهای صحتی مانند بیهوشی، جراحات، مسمومیت، حملات ناگهانی مرضی و حوادث مشابه، رهنمودهای واضح و مرحله‌وار ترتیب می‌شود تا نحوه اقدام فوری، حفظ مصونیت فرد آسیب‌دیده و خبررسانی به مراجع مربوط مشخص باشد.

ب- تماس با مراکز عاجل:

لیست شماره‌های تماس مراکز صحتی، آمبولانس، شفاخانه‌ها و نهادهای امدادی تهیه و در نقاط مهم نصب می‌گردد تا در مواقع اضطراری تماس و هماهنگی بدون تأخیر انجام شود.

ج- موجودیت بکس کمک‌های اولیه:

بکس‌های کمک‌های اولیه معیاری در پوهنځی‌ها، دفاتر و نقاط مزدحم در دسترس قرار داده می‌شود و به صورت دوره‌ای از موجودیت و تاریخ اعتبار مواد آن بررسی به عمل می‌آید.

د- تعیین افراد مسئول در حالات اضطراری:

تعدادی از کارمندان یا اعضای کمیته به عنوان مسئول رسیدگی اولیه تعیین می‌شوند و آموزش‌های لازم کمک‌های اولیه و مدیریت حادثه را دریافت می‌کنند.

ه- پلان تخلیه در شرایط خاص:

برای شرایط ویژه مانند شیوع امراض خطرناک، حوادث بزرگ یا وضعیت‌های تهدیدکننده سلامت، پلان تخلیه و رهنمودهای خروج مصئون ترتیب می‌گردد تا انتقال منظم و مصئون افراد از ساحه خطر تضمین شود.

ماده هشتم: نظارت و ارزیابی فعالیت‌های صحی

نظارت و ارزیابی یکی از بخش‌های اساسی کار کمیته صحت می‌باشد که به منظور سنجش وضعیت بهداشتی محیط، بررسی میزان تطبیق برنامه‌های صحی و شناسایی نواقص انجام می‌گردد. این روند به کمیته کمک می‌کند تا تصمیمات اصلاحی را بر اساس شواهد و معلومات ثبت شده اتخاذ نماید. اجزای اصلی این بخش عبارت‌اند از:

الف- چک‌لیست نظارت صحی:

کمیته صحت برای بازدید از صنوف، دفاتر، تشناب‌ها، منابع آب آشامیدنی، کانتین‌ها و سایر ساحات، چک‌لیست معیاری ترتیب می‌کند تا نظارت به شکل منظم و یکسان انجام شود و تمام شاخص‌های بهداشتی به صورت منظم بررسی گردد.

ب- گزارش‌های دوره‌ای:

نتایج نظارت‌ها و فعالیت‌های صحی به شکل گزارش‌های ماهوار یا ربع‌وار ترتیب و به مقام رهبری پوهنتون ارائه می‌شود. این گزارش‌ها شامل یافته‌ها، مشکلات، اقدامات انجام شده و پیشنهادات اصلاحی می‌باشد.

ج- ارزیابی وضعیت صحی محیط:

به صورت دوره‌ای وضعیت عمومی صحی و بهداشتی محیط پوهنتون ارزیابی می‌شود تا میزان بهبود یا موجودیت خطرات احتمالی مشخص گردد و بر اساس آن برنامه‌های بعدی تنظیم شود.

د- سیستم ثبت مشکلات صحی:

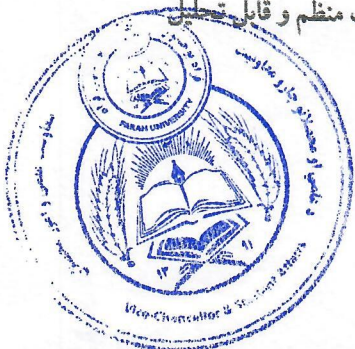
یک سیستم مشخص برای ثبت مشکلات و واقعات صحی ایجاد می‌شود تا شکایات، رویدادها و نواقص بهداشتی ثبت، پیگیری و حل و فصل گردد. ثبت این موارد به عنوان مرجع برای پیگیری، پاسخگویی و ارزیابی‌های بعدی مورد استفاده قرار می‌گیرد.

ماده نهم: ثبت و گزارش‌دهی فعالیت‌های صحی

ثبت و گزارش‌دهی یکی از وظایف مهم کمیته صحت است که به منظور مستندسازی اقدامات، پیگیری مشکلات و اطلاع‌رسانی دقیق به مقام رهبری پوهنتون انجام می‌گیرد. این فرآیند، شفافیت عملکرد کمیته و قابلیت تصمیم‌گیری مؤثر را تضمین می‌کند. عناصر کلیدی ثبت و گزارش‌دهی به شرح زیر است:

الف- فورم‌های گزارش:

کمیته صحت از فورم‌های استاندارد برای ثبت رویدادها، فعالیت‌ها و بازدیدهای صحی استفاده می‌کند. این فورم‌ها شامل جزئیات ضروری مانند تاریخ، مکان، نوع واقعه، اقدامات انجام شده و مسئولین مربوطه می‌باشد تا اطلاعات به صورت منظم و قابل تحلیل جمع‌آوری شود.

ب- ثبت وقایعات صحی:
تمام حوادث، مشکلات یا تخلفات مرتبط با صحت و بهداشت محیط پوهنتون به طور دقیق ثبت می‌گردد. این ثبت شامل اطلاعات مربوط به علت، اثر، اقدامات انجام شده و نیاز به پیگیری بیشتر است تا هر واقعه به درستی مستندسازی شود.

ج- گزارش ماهوار / ربع‌وار:
کمیته صحت نتایج فعالیت‌ها، بازدیدها، اقدامات پیشگیرانه و مشکلات شناسایی شده را به شکل گزارش ماهوار یا ربع‌وار تهیه می‌کند. این گزارش‌ها به مدیران و مقام رهبری ارائه شده و زمینه تصمیم‌گیری‌های اصلاحی و برنامه‌ریزی آینده را فراهم می‌سازد.

ارسال گزارش به مقام رهبری:
گزارش‌های ثبت شده و تحلیل‌های مربوط به وضعیت صحی و بهداشتی محیط پوهنتون به ریاست پوهنتون ارائه می‌شود تا اقدامات لازم تصویب و اجرا گردد. این روند باعث هماهنگی بهتر و پاسخگویی شفاف در سطح مدیریتی می‌شود.

ماده دهم : همکاری و هماهنگی کمیته صحت

برای تضمین مؤثر فعالیت‌های صحی و ارتقای سطح بهداشت در محیط پوهنتون، کمیته صحت به همکاری و هماهنگی فعال با نهادها و بخش‌های مرتبط نیاز دارد. این تعاملات باعث افزایش دسترسی به منابع، تسهیل اقدامات پیشگیرانه و مدیریت بهتر حوادث صحی می‌گردد. اجزای اصلی همکاری و هماهنگی عبارت‌اند از:

الف- همکاری با شفاخانه‌ها:
کمیته صحت با کلینیک‌ها و شفاخانه‌های محلی همکاری می‌کند تا در صورت بروز حوادث یا نیاز به مراقبت تخصصی، خدمات لازم در کوتاه‌ترین زمان ممکن فراهم گردد. این همکاری شامل ارجاع بیماران، دریافت مشورت‌های تخصصی و برنامه‌ریزی واکسیناسیون یا کمپاین‌های صحی می‌باشد.

ب- هماهنگی با ریاست محیط زیست:
برای حفظ پاکیزگی محیط، دسترسی به آب سالم و مدیریت مواد ضدعفونی، کمیته صحت با ریاست محیط زیست هماهنگی می‌کند تا اقدامات نظافتی و بهداشتی به صورت منظم و مؤثر انجام شود.

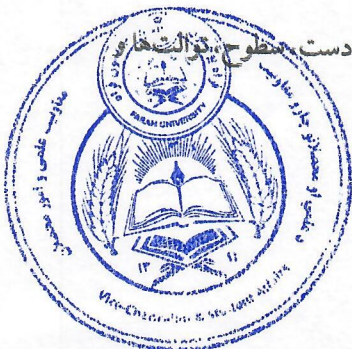
ج- ارتباط با نهادهای صحی:
کمیته با نهادهای صحی دولتی و غیردولتی در سطح محلی و ملی در تماس است تا از آخرین رهنمودها، دستورالعمل‌ها و برنامه‌های واکسیناسیون یا پیشگیری بهره‌برداری نماید و اقدامات خود را مطابق استانداردهای صحی ملی تنظیم کند.

ماده یازدهم : منابع و امکانات کمیته صحت

برای اجرای مؤثر برنامه‌های صحی و مدیریت وضعیت‌های اضطراری، کمیته صحت به مجموعه‌ای از منابع و امکانات ضروری نیاز دارد. این منابع تضمین می‌کنند که اقدامات پیشگیرانه، نظارتی و امدادی به شکل منظم و کارآمد انجام شود. اجزای اصلی منابع و امکانات عبارت‌اند از:

الف- تجهیزات کمک‌های اولیه:
کمیته صحت باید بکس‌ها و وسایل کمک‌های اولیه استاندارد را در نقاط مهم پوهنتون مستقر نماید تا در حالات اضطراری امکان رسیدگی فوری به حوادث و آسیب‌های جسمی فراهم گردد. تجهیزات شامل بانداژ، گاز استریل، محلول ضدعفونی، قیچی، دستکش، ماسک و سایر وسایل ضروری است.

ب- مواد ضدعفونی:
برای پیشگیری از انتقال امراض و حفظ بهداشت محیط، مواد ضدعفونی شامل محلول‌های ضدعفونی‌کننده دست، سطوح، توالت‌ها، ماشین‌های نظافت و تجهیزات آموزشی به صورت کافی موجود و قابل دسترس باشد.

ج- امکانات معاینه ابتدایی:

فضاها و امکاناتی برای انجام معاینات ابتدایی محصلان و کارمندان در مواقع نیاز فراهم گردد. این امکانات شامل میز و صندلی مناسب، وسایل سنجش فشار خون، دماسنج، ترمومتر و سایر ابزارهای اولیه طبابت است.

د- بودجه صحتی (در صورت موجودیت):

تأمین بودجه اختصاصی برای کمیته صحت، امکان خرید تجهیزات، مواد مصرفی، برگزاری برنامه‌های آموزشی و اجرای کمپاین‌های واکسیناسیون و پیشگیرانه را میسر می‌سازد. این بودجه به صورت سالانه یا بر اساس مصوبه ریاست پوهنتون تخصیص داده می‌شود.

ماده دوازدهم: تعدیل و بازنگری طرزاعمال

طرزاعمال کمیته صحت به منظور فعالیت‌های بهتر کمیته، به‌روز و هماهنگ با نیازهای محیط پوهنتون، نیازمند بازنگری دوره‌ای و تعدیلات مشخص است. این روند تضمین می‌کند که دستورالعمل‌ها مطابق تغییرات وضعیت صحتی، قوانین ملی و تجارب عملی بهبود یابند. اجزای اصلی تعدیل و بازنگری عبارت‌اند از:

الف- زمان بازنگری:

طرزاعمال حداقل هر سال یک بار بازنگری می‌شود تا مطابق با تجربیات عملی، نتایج ارزیابی‌ها، تغییرات قوانین و شرایط محیطی به‌روز شود، در صورت بروز وضعیت‌های اضطراری یا تغییرات مهم، بازنگری فوق‌العاده نیز انجام می‌گیرد.

ب- مرجع تصویب تعدیلات:

هر گونه تغییر یا اصلاح در طرزاعمال باید توسط کمیته صحت تهیه و سپس به تصویب شورای علمی پوهنتون برسد تا جنبه رسمی و اعتبار لازم را داشته باشد.

شیوه پیشنهاد تغییرات:

اعضا کمیته (محصلان، استادان یا کارکنان) می‌توانند پیشنهاد تغییرات را ارائه کنند. پیشنهادات به صورت مکتوب تهیه و به کمیته ارائه می‌شود، پس از بحث و بررسی در جلسه رسمی، توصیه‌ها برای تصویب نهایی به شورای علمی پوهنتون ارسال می‌گردد. این روند تضمین می‌کند که همه تغییرات بر اساس شواهد، نیاز محیط و توافق اعضا اعمال شود.

ماده سیزدهم

این طرزاعمال دارای سیزده ماده بوده و از هنگام تأیید نهایی شورای علمی لازم‌الاجراء می‌باشد

این پالیسی در جلسه نمبر (۶) مورخ ۱۴۴۷/۸/۱۲ کمیته صحت ثبت و تأیید است.

این پالیسی در شماره پروتوکل (۱۲) مورخ ۱۴۴۸/۱۲/۱۴ شورای علمی پوهنتون با اکثریت آراء تأیید و ثبت است

